

EVROPSKA
KOMISIJA

Bruselj, 11.7.2019
SWD(2019) 331 final

DELOVNI DOKUMENT SLUŽB KOMISIJE

POVZETEK OCENE UČINKA

Spremni dokument

**k predlogu uredbe Evropskega parlamenta in Sveta o Evropskem inštitutu za inovacije
in tehnologijo (prenovitev)**

ter

**predlogu sklepa Evropskega parlamenta in Sveta o strateškem inovacijskem programu
Evropskega inštituta za inovacije in tehnologijo (EIT) za obdobje 2021–2027:
spodbujanje talentov in zmogljivosti Evrope za inovacije**

{COM(2019) 330 final} - {COM(2019) 331 final} - {SEC(2019) 275 final} -
{SWD(2019) 330 final}

Povzetek

Ocena učinka predloga uredbe Evropskega parlamenta in Sveta o Evropskem inštitutu za inovacije in tehnologijo (prenovitev) ter predloga sklepa Evropskega parlamenta in Sveta o strateškem inovacijskem programu Evropskega inštituta za inovacije in tehnologijo (EIT) za obdobje 2021–2027: spodbujanje talentov in zmogljivosti Evrope za inovacije

A. Nujnost ukrepanja

Zakaj? V čem je težava?

Namen Evropskega inštituta za inovacije in tehnologijo (EIT) je obravnavati glavne družbene izzive z izboljšanjem inovacijske uspešnosti EU prek povezovanja v okviru trikotnika znanja, tj. raziskav, izobraževanja in inovacij.

EIT je bil ustanovljen leta 2008 z Uredbo (ES) št. 294/2008¹ (v nadaljnjem besedilu: uredba o EIT). Uredba o EIT določa naloge, cilje in proračun EIT, zato jo je treba uskladiti z veljavnim okvirnim programom za raziskave in inovacije.

Predlog Evropske komisije za vzpostavitev okvirnega programa za raziskave in inovacije Obzorje Evropa za obdobje 2021–2027 določa predlagani proračun za EIT za naslednje obdobje ter njegovo utemeljitev, vključno z dodano vrednostjo EU, področji ukrepanja, splošnimi smernicami dejavnosti in kazalniki uspešnosti. Po tem predlogu je EIT eden glavnih sestavnih delov stebra „Inovativna Evropa“.

Predlog za program Obzorje Evropa ne zagotavlja pravne podlage za nadaljevanje dejavnosti EIT po letu 2020. Zato je treba uredbo o EIT spremeniti.

Poleg tega člen 17 uredbe o EIT zahteva, da Komisija Evropskemu parlamentu in Svetu vsakih sedem let predloži predlog za strateški inovacijski program, ki določa strateške dolgoročne prednostne naloge in finančne potrebe za EIT in ki mora biti v skladu z veljavnim okvirnim programom za raziskave in inovacije. Trenutni strateški inovacijski program zajema obdobje 2014–2020². Skupaj s predlogom za revizijo uredbe o EIT je zato treba predložiti tudi predlog za nov strateški inovacijski program EIT za obdobje 2021–2027.

Cilj te pobude je s prenovitvijo spremeniti uredbo o EIT in uskladiti strateški inovacijski program s programom Obzorje Evropa. Pobuda zajema nova prednostna področja EIT in njegove finančne potrebe. Njen namen je tudi izboljšati delovanje EIT, pri tem pa upoštevati izkušnje iz preteklih let.

Pobuda se osredotoča zlasti na obravnavanje vprašanj na treh glavnih področjih. Prvič, obravnavala bo izzive, povezane z modelom financiranja EIT. Drugič, predlagala bo rešitve za povečanje učinka izobraževalnih dejavnosti EIT, tj. povečanje ozaveščenosti glede izobraževalne znamke EIT ter podpiranje podjetniških in inovacijskih zmogljivosti in spretnosti v visokošolskih institucijah. Nazadnje, pobuda bo pomagala povečati regionalni domet EIT z boljšim vključevanjem SZI v lokalne inovacijske ekosisteme. Pobuda bo prav tako začrtala prihodnja prednostna področja za SZI.

Poleg tega bo za povečanje uspešnosti, učinkovitosti in usklajenosti dejavnosti EIT obravnavala številna tehnična vprašanja. To vključuje odprtost in preglednost SZI, upravljanje EIT in pogodbene določbe za osebje EIT.

Opredeljena vprašanja bodo obravnavana s spremembo uredbe o EIT in sprejetjem strateškega inovacijskega programa EIT za obdobje 2021–2027. Ta ocena učinka temelji na oceni učinka, ki je bila

1 Uredba (EU) št. 1292/2013 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 11. decembra 2013; <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/SL/TXT/PDF/?uri=CELEX:02008R0294-20140101&qid=1561017466815&from=EN>

2 Sklep št. 1312/2013/EU Evropskega parlamenta in Sveta z dne 11. decembra 2013 o strateškem inovacijskem programu Evropskega inštituta za inovacije in tehnologijo (EIT): prispevek EIT k bolj inovativni Evropi.

izvedena za program Obzorje Evropa.
Kaj naj bi prinesla ta pobuda?
Ta pobuda podpira prihodnje izvajanje EIT in strateški razvoj njegove politike ter bo prispevala k doseganju ciljev EIT za obdobje 2021–2027, kot so določeni v predlogu za program Obzorje Evropa, tj. krepitev trajnostnih inovacijskih ekosistemov v Evropi, prenos novih rešitev za svetovne družbene izzive na trg ter spodbujanje inovacij in podjetništva prek boljšega izobraževanja. Natančneje, EIT in SZI naj bi a. povečali učinek SZI in povezovanja v okviru trikotnika znanja z učinkovitim in uspešnim modelom financiranja EIT; b. povečali inovacijsko in podjetniško zmogljivost visokošolskega izobraževanja s spodbujanjem institucionalnih sprememb v visokošolskih institucijah v Evropi; c. povečali regionalni domet EIT, da se bodo odpravile regionalne razlike v inovacijski zmogljivosti v EU. Poleg tega je cilj pobude povečati uspešnost, učinkovitost in skladnost delovanja EIT z obravnavo naslednjih vprašanj: odprtost in preglednost SZI, upravljanje EIT, pogodbe za osebe EIT in kontinuiteta dela.
Kakšna je dodana vrednost ukrepanja na ravni EU?
EIT na ravni EU na edinstven način vzpostavlja inovacijske ekosisteme, ki povezujejo izobraževanje, raziskave, podjetja in druge zainteresirane strani. Zapolnjuje vrzel v sistemu podpore za inovacije, ki ga zagotavljajo države članice. Dejavnosti SZI prispevajo k večji kakovosti inovacij, ustvarjanju čezmejnih, multidisciplinarnih mrež, obsežnejšemu medsektorskemu sodelovanju ter širšemu geografskemu dometu. Izobraževalni programi EIT dodajajo vrednost drugim obstoječim programom, zlasti s svojo podjetniško in inovacijsko razsežnostjo.

B. Rešitve
Katere zakonodajne in nezakonodajne možnosti politike so se upoštevale? Ali ima katera od njih prednost? Zakaj?
Pri obravnavi opredeljenih izzivov so bile upoštewane tri možnosti: Možnost 1 (izhodiščna možnost) pomeni nadaljevanje dejavnosti EIT, kot se izvajajo danes, s prilagoditvami, potrebnimi za usklajitev EIT s predlogom za program Obzorje Evropa. EIT bi izpolnjeval merila za izvajanje, spremljanje in ocenjevanje, ki veljajo za evropska partnerstva. Razvil bi sinergije z Evropskim svetom za inovacije. Nastali bi dve novi SZI. Možnost 2 temelji na izhodiščni možnosti, poleg tega pa predvideva sprejetje več ukrepov za povečanje učinkovitosti delovanja EIT, vključno s prilagoditvijo modela financiranja. Uvaja nov ukrep EIT za podpiranje podjetniške in inovacijske zmogljivosti visokošolskih institucij in krepitev regionalne inovacijske sheme. Nastali bi dve novi SZI. Možnost 3 temelji na izhodiščni možnosti, poleg tega pa kot možnost 2 predvideva več ukrepov za povečanje učinkovitosti delovanja EIT. Uvaja tudi nov ukrep za vzpostavitev vozlišča EIT v vsaki državi članici, da bi se povečali skupni učinki EIT. EIT bi neposredno upravljal vozlišča EIT z namenom spodbujanja povezovanja v trikotniku znanja, in sicer s podporo za projekte sodelovanja, katerih obseg je manjši kot SZI. Nastala bi ena nova SZI.

Vse tri možnosti bi imele zakonodajne posledice, in sicer spremembo uredbe o EIT in nov strateški inovacijski program EIT. Prednostna možnost je možnost 2, ki zagotavlja najboljše ravnotežje med izpolnjevanjem ciljev pobude ob upoštevanju razpoložljivih virov ter doseganjem največjih gospodarskih in družbenih učinkov.
Kdo podpira katero možnost? Posamezni ukrepi, predvideni v okviru možnosti 2, so bili deležni visoke stopnje podpore med različnimi zainteresiranimi stranmi, s katerimi so bila opravljena posvetovanja, tj. podjetji/poslovnimi organizacijami, akademskimi/raziskovalnimi institucijami in državljani EU. Zainteresirane strani so zlasti enotne, da je treba spodbujati razvoj podjetniške in inovacijske zmogljivosti visokošolskih institucij v Evropi ter tesneje povezati dejavnosti EIT in SZI z regionalnim in lokalnim okoljem in strategijami.

C. Učinki prednostne možnosti
Kakšne so koristi prednostne možnosti (če obstaja, sicer glavnih možnosti)? Prednostna možnost bi pomenila znatno izboljšanje EIT v naslednjem programskem obdobju. Poglobila bi povezovanje v trikotniku znanja, prispevala h krepitvi inovacijskih ekosistemov ter povečala inovacijsko in podjetniško zmogljivost visokošolskega sektorja. Prispevala bi k zmanjšanju vrzeli v spretnostih v ključnih sektorjih gospodarstva, povečala izmenjavo znanja in okrepila mreženje v inovacijskih ekosistemi, spodbujala učinkovito in uspešno ustanavljanje novih podjetij ter povečala kakovost podjetniškega visokošolskega izobraževanja. Prav tako bi srednje- in dolgoročno povečala raven zasebnih naložb v SZI ter učinkoviteje podpirala SZI pri doseganju ciljev EIT glede finančne vzdržnosti. Nenazadnje pa bi omogočila, da EIT postopoma izboljša in okrepi svoj regionalni domet v državah s skromno in zmerno uspešnostjo na področju inovacij.
Kakšni so stroški prednostne možnosti (če obstaja, sicer glavnih možnosti)? V primerjavi z izhodiščnim scenarijem bi možnost 2 pomenila povečanje upravnih stroškov EIT v skladu s skupnim povečanjem proračuna EIT v programskem obdobju, in sicer zaradi kadrovske potrebe ter vzpostavljanja večjih zmogljivosti in širšega strokovnega znanja v okviru EIT. Stroški za zagotavljanje skladnosti in izvajanje, ki izhajajo iz prilagoditve modela financiranja, bodo po pričakovanjih višji za SZI, ki so bile ustanovljene v zgodnjih letih EIT, saj bodo morale prilagoditi postopke in sisteme, ki so jih že vzpostavile. Pričakuje se, da bodo stroški razmeroma nizki za SZI, ki so v začetni fazi delovanja.
Kakšen bo vpliv na podjetja, MSP ter mikropodjetja? Prednostna možnost 2 bo prispevala k povečanju skupine visoko usposobljenih posameznikov v korist podjetjem, MSP in mikropodjetjem. Dejavnosti ustanavljanja novih podjetij se bodo spodbujale z večjo odprtostjo, preglednostjo in poenostavljenimi postopki v SZI, zaradi česar se bo povečalo število zagonskih podjetij.
Ali bo prišlo do znatnih učinkov na nacionalne proračune in uprave? Ne.
Ali bo prišlo do drugih znatnih učinkov? Ne.
D. Spremljanje
Kdaj se bo politika pregledala?

Izvajanje prednostne možnosti politike se bo redno spremljalo in ocenjevalo. EIT bo na podlagi posebnega okvira kazalnikov učinka vsako leto opravil stalno spremljanje operativne uspešnosti in rezultatov SZI. Komisija bo leta 2024 izvedla neodvisno vmesno oceno gospodarskih in družbenih učinkov EIT, ki bo usklajena z vmesno oceno programa Obzorje Evropa.